

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Miljøministeren har i forbindelse med Forespørgsel nr. F 18 vedrørende bioteknologi m.v. (Folketingstidende, spalte 6363-6406, 4. februar 1986) oplyst, at det er regeringens opfattelse, at der på det genteknologiske område bør tilvejebringes en offentlig regulering, der kan hindre skader på mennesker og miljø. Miljøministeren oplyste i forbindelse hermed, at der inden for ministeriets arbejdsområde: miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse, levnedsmidler og kemiske stoffer og produkter, ville blive fremsat lovforslag i denne samling. Miljøministeren nævnte endvidere, at landbrugsmi- nisteren ville fremsætte lovforslag om anvendelsen af genteknologi i den landbrugsmæssige produktion. Endvidere blev det oplyst, at der vil blive iværksat en registrering af genteknologiske aktiviteter i tilknytning til det eksisterende produktregister, der administreres af arbejdsministeriet i samarbejde med miljøministeriet, og det blev oplyst, at der i undervisningsministeriets regie vil blive oprettet et særligt råd for genteknologi, som skal være rådgivende for myndighederne.

Folketinget vedtog i forbindelse med forespørgslen en motiveret dagsorden, hvorefter det blev pålagt miljøministeren

- at fremsætte lovforslag om vilkår for produktion med og anvendelse af gensplejsede organismer m.v. senest den 2. april 1986,
- at gennemføre et midlertidigt stop for godkendelse af nye ikke ansøgte tilladelser til industriel brug af gensplejsede organismer, dog således at nye tilladelser kan udstedes i henhold til eksisterende lovgivning med virkning fra 1. juni 1986, såfremt ny lovgivning ikke er vedtaget inden denne dato,
- at opbygge den nødvendige ekspertise i miljøministeriet for at kunne varetage den nødvendige kontrol og risikovurdering.

Endvidere blev det pålagt regeringen

- at fremsætte forslag til lov om obligatorisk registrering af forsøg med gensplejsede organismer i indeværende samling,
- at sikre, at den offentlige forskning i genteknologi, herunder problemer ved genteknologien og de langsigtede anvendelsesperspektiver, opprioriteres.

2. Formålet med lovforslaget

Sikring af sundhed og miljø i forbindelse med gensplejsning vil blive varetaget både af miljøministeriet og af arbejdsministeriet i relation til forskning, produktion og gensplejsede produkter. Formålet med dette lovforslag er alene at sikre sundhed, miljø og natur i relation til miljøministeriets almindelige arbejdsområde. Der er således ikke tale om beskyttelse af arbejdsmiljø, som vil ske efter den gældende arbejdsmiljølov. (Lov nr. 681 af 23. december 1975 med senere ændringer).

Dette lovforslag omhandler ikke anvendelse af gensplejsning på mennesker. Indenrigsministeren har den 28. november 1985 om dette emne fremsat lovforslag (L 91) om lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse bio-medicinske forsøg.

3. Baggrund for lovforslaget

Registreringsudvalget vedrørende genetic engineering (gensplejsning), der er nedsat i de statslige forskningsråds regie i juli 1976, fremhævede allerede i sin første rapport fra december 1977 ønskeligheden af, at registrering og kontrol henlægges i andet regie end forskningsrådenes. Registreringsudvalget ønskede endvidere behovet for ny lovgivning undersøgt i lyset af eksisterende love af relevans for området. Også Teknologirådet har udtrykt ønske om fastlæggelse af sikkerhedskrav. På baggrund heraf blev der i oktober 1983 i indenrigsministeriets regie nedsat et udvalg, der skulle udarbejde forslag til organisationen af og det materielle indhold i en offentlig administreret registrerings- og tilsynsordning med gensplejsning og andre bioteknologiske arbejdsprocesser, der indvirker på organismers arvmasse. Formålet med tilsynet skulle være at beskytte mennesker og det omgivel-